

اسپین فینش در تولید الیاف مصنوعی

امیر هلالی و شاهد سجادی - شرکت کاوان شیمی سورن

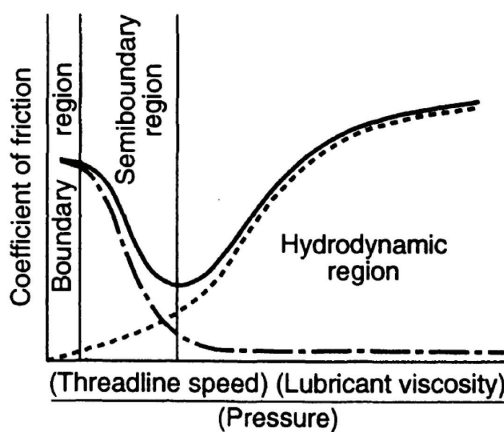
۶- نقش اسپین فینش

اگرچه اسپین فینش تنها بخش کوچکی از کل سیستم تولید الیاف است، اما در فرایند، عملکرد و کیفیت محصول نهایی، نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کند. پوشش اسپین فینش یک رابط واقعی بین لیف و هر سطح تماس دیگر است، بعنوان مثال در غلطک راهنما، مناطق حرارتی، سوزن بافندگی، و غیره. بمنظور درک نقش خاصی از اسپین فینش، ابتدا لازم است که مکانیزم‌های پایه‌ای که در سه عمل اصلی این محصولات وجود دارد، یعنی روانکاری سطح لیف، اثر آنتی استاتیک و چسبندگی لیف در یک مجموعه الیاف، در نظر گرفته شود.

۶-۱- روانکاری

رفتار اصطکاکی کلی لیف روانکاری شده با مایع روانکاری در شکل ذیل خلاصه شده است. این شکل نشان می‌دهد که چگونه ضریب اصطکاک مربوط به یک پارامتری است که عملکرد سرعت فرآیند، ویسکوزیته فینش و فشار (منطقه تماس/نیرو) می‌باشد. این رفتار مشابه رفتاری است که در روانکاری فلز است که در آن دو ناحیه متمایز - ناحیه مرزی و ناحیه هیدرودینامیکی - با ناحیه نیمه مرزی متوسط وجود دارد.

خط نقطه-خط چین نشان‌دهنده سهم مولفه مرزی اصطکاک می‌باشد. در سرعت‌های پایین تماس کششی الیاف و در جایی که فشارهای تماسی بالا وجود دارد، روانکاری مرزی از فیلم نازک روان‌کننده مقاوم در برابر فشار حاصل می‌شود. در حالت مرزی، سطوح کش آمده با یک فیلم از روان‌کننده در مقیاس مولکولی جدا شده، و تماس‌های جامد بطور مداوم در فیلم محافظ نفوذ می‌کند [۹]. اصطکاک هیدرودینامیکی که توسط خطوط خط چین نشان داده شده است، ناشی

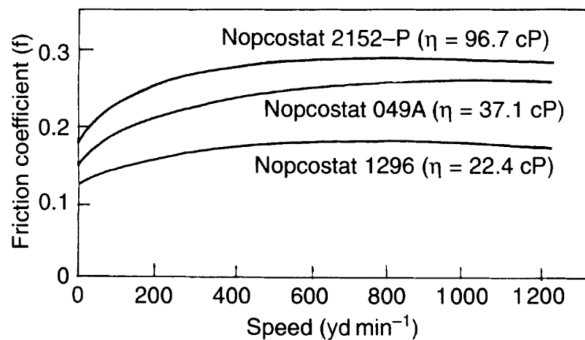
شکل ۹- رفتار اصطکاکی کلی الیاف روانکاری شده با مایع [۹]

از تنش‌های برشی در داخل یک فیلم مایع ضخیم‌تر (حداقل چند لایه مولکولی ضخیم) بین دو سطح است.

(الف) روانکاری سطوح مرزی

- عوامل مهمی که بر روانکاری سطوح مرزی و اصطکاک اثر می‌گذارند عبارتند از:
- (۱) ماهیت شیمیایی روان‌کننده و سطح سُر؛
 - (۲) مقاومت برشی روان‌کننده؛
 - (۳) ساختار فیزیکی زیر لایه‌ها؛
 - (۴) فشار در منطقه تماس.

در مناطق مرزی و هم نیمه مرزی، بین نخ و سطوح تماس راهنما در سرعت‌های پایین و/یا فشار بالا و مناطق با تماس وسیع، پدیده لغزیدن-چسبیدن رخ می‌دهد. همانطور که سرعت افزایش می‌یابد لغزیدن-چسبیدن ناپدید می‌شود. در این نقطه، اصطکاک از نیمه مرزی به هیدرودینامیکی تغییر می‌کند. پدیده لغزش-چسبندگی زمانی به وجود می‌آید که فشار در ناحیه تماس افزایش می‌یابد و یا فیلم روان‌کننده دارای مقاومت برشی کمی باشد، به دلیل اینکه روان‌کننده‌ها دارای قدرت پوشاندگی کمی می‌باشند اجازه می‌دهند که دو سطح با یکدیگر در حالت ساییدگی باشند به این ترتیب اصطکاک و بزرگی پدیده لغزندگی-چسبندگی افزایش پیدا می‌کند. اثر تنش اولیه و سرعت برای نایلون براق ۶۶ با یک فیلم روان‌کننده بوتیل استئارات ۱٪ در شکل ۱۰ نشان داده شده است. بزرگی میزان لغزیدن-چسبیدن با افزایش سرعت کاهش می‌یابد. جالب است که هیچ لغزیدن-چسبیدنی در سطح تنش ورودی پایین تر از ۱۰ گرم وجود ندارد؛ در حالیکه در سطوح تنش اولیه ۱۵ تا ۵۰ گرم، لغزیدن-چسبیدن به طور پیوسته بزرگ و حجیم می‌باشد [۱۴]. با این حال، ناپدید شدن پدیده لغزیدن-چسبیدن در سرعت‌های بالاتر نشان‌دهنده انتقال از اصطکاک نیمه مرزی به اصطکاک هیدرودینامیکی است. بنابراین، لغزیدن-چسبیدن با شروع شکل‌گیری فیلم مستمر ناپدید می‌شود. در مقابل، ناپدید شدن ناگهانی لغزیدن-چسبیدن در سرعت‌های پایین تر ممکن است به تغییرات دگرگونی شکل الاستیک الیاف وابسته باشد. حضور مداوم لغزیدن-چسبیدن حتی با تنش بالای ورودی ۷۵ گرم در سرعت‌های پایین، احتمالاً به دلیل تغییر شکل‌پذیری قابل توجه در این بار یا نیرو است. بنابراین اندازه‌گیری خواص اصطکاکی در سرعت کم / فشار بالا بمنظور درک هر سیستم فرایندی و تکمیلی لیف بسیار مهم است، هر چند که فرآیند بطور معمول در شرایط هیدرودینامیکی عمل می‌کند. پیشنهادات متعددی برای توضیح روند لغزیدن-چسبیدن ارائه شده است. بودن و تابور [۱۵] بین ضریب اصطکاک استاتیک که در طول دوره چسبیدن و

شکل ۱۱- تغییر اصطکاک با سرعت در منطقه سرعت بالا. شرایط تست [۱۴]: Rothschild F-meter; yarn, bright nylon 66, 200/34 (Du Pont); finish, 1 % wof; chrome pin RMS 60, 0.5 in diameter; contact angle 360°; T = 10 g; temperature, 70 °F; RH, 50%

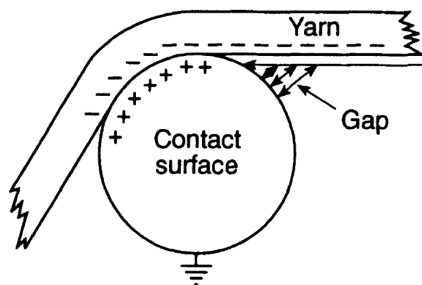
در تماس است، تنها استحکام فیلم بر اصطکاک تاثیر می‌گذارد؛ افزایش اصطکاک باعث افزایش مقاومت برشی فیلم روان کننده با افزایش ویسکوزیته مشهود است.

۶-۲- عمل آنتی استاتیک

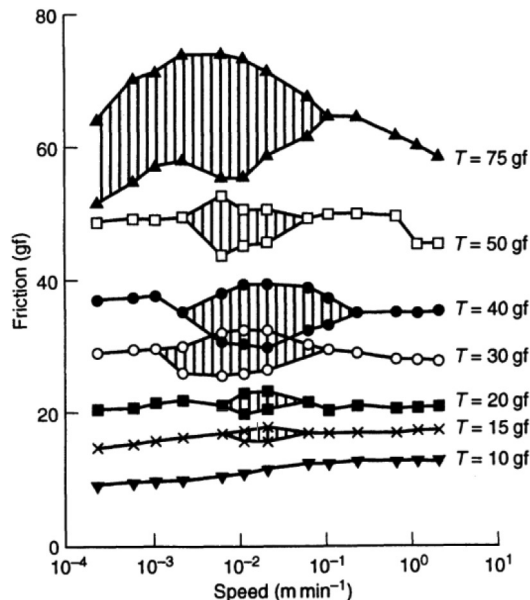
در یک سیستم سطح راهنما-فینیش-الیاف (شکل ۱۲) سه عامل که بر نیروی الکترو استاتیکی الیاف تکمیل شده تاثیر می‌گذارد در طول تماس سطحی انتقال شار می‌کنند، نشت شار در فاصله شکاف و جریان شار در سطح است. نکته مهم این است که آیا حامل‌های واقعی شارژ الکترون یا یون هستند، و انتظار می‌رود نتایج یکسان باشد.

متغیرهای عمده موثر بر استاتیک در فرآیند تولید الیاف سطح تماس و نیرو، رطوبت نسبی، سرعت نخ، ماهیت فینیش لیف و درجه حرارت است. رشد شارژ روی سطح حرکت الیاف بطور مستقیم با تماس اصطکاکی با دیگر سطوح مرتبط است، و بیشتر متغیرهایی که بر روانکاری تاثیر می‌گذارند نیز بر میزان تولید الکتریسته ساکن تأثیر می‌گذارند. کنترل تولید شارژ از طریق فرمول فینیش دشوار است. اسپین فینیش می‌تواند به محض تولید، فقط در تخلیه شارژ کمک کند. از این رو، انتخاب قاطع آنتی استاتیک در فرمول بندی اسپین فینیش برای از بین بردن شارژ، بسته به ماهیت لیف و روند تولید آن ضروری است.

ترکیبات بار دار به لحاظ آنتی استاتیک بودن، بهتر از ترکیبات غیر یونی هستند. اطلاعات مربوط به آنتی-استاتیک‌ها و عملکرد آنها بعداً ارائه خواهد شد. با این حال، لازم به ذکر است که با افزایش مقدار فینیش و افزایش غلظت آنتی استاتیک، هم اصطکاک هیدرو دینامیکی و هم فعالیت آنتی استاتیک افزایش می‌یابد.

شکل ۱۲- برق‌رسانی استاتیکی

شکل ۱۰- اثر تنش اولیه (T) بر پدیده لغزش-چسبیدن. شرایط تست [۱۴]: Chemstrand F-meter, F/F 2.5 turns, 2.5 in 5 pulleys; yarn, bright nylon 66, 200/34 (Du Pont); finish, 1 % wof 01 n-butylstearate; temperature, 70°F; RH, 50% .

ضریب اصطکاک سینتیکی که در طی حرکت ایجاد می‌شود، تفاوت قائل می‌شوند؛ در حالی که دجونگ [۱۶] رابطه بین زمان چسبیدن و نیرو اصطکاک استاتیکی را براساس فرضیه تغییر پیوستگی Lavrente ارائه داده است.

(ب) روانکاری هیدرو دینامیکی

همانطور که در بالا ذکر شد، بیشتر فرمولهای اسپین فینیش ها برای حفظ اصطکاک در منطقه هیدرو دینامیکی منحنی فرضی (شکل ۹) طراحی شده‌اند. متغیرهای مهم در زیر ذکر شده است:

- عملیات تکمیلی (ویسکوزیته و غلظت اسپین فینیش)؛

- الیاف (دنیز هر فیلامنت، توپوگرافی و شکل الیاف)؛

- فرآیند تولید (سرعت، تنش اعمال شده، زبری سطح تماس، مساحت سطح تماس، دما و رطوبت نسبی).

در میان متغیرهای فوق الذکر، ناحیه تماس، ویسکوزیته و مقدار اسپین فینیش، متغیرهای عمده ای هستند که بر ویژگی‌های اصطکاکی الیاف مصنوعی اثر می‌گذارند [۱۷]. از آنجا که اصطکاک هیدرو دینامیکی بوسیله برش درون فیلم مایع ایجاد می‌شود و بطور معمول نیاز به نیروی بیشتری برای برش فیلم های چسبناک دارد؛ انتظار می‌رود که اسپین فینیش با ویسکوزیته بالاتر، ضریب اصطکاک و تنش در حال اجرا بیشتری در نخ، در یک سیستم فرایندی مورد آزمون داشته باشد.

اثر ویسکوزیته و سرعت بر اصطکاک برای اسپین فینیش ناپکو استات مورد بررسی قرار گرفته است (شکل ۱۱). دیده می‌شود که در منطقه سرعت کم، ضریب اصطکاک سه روان کننده با وجود تفاوت‌های ویسکوزیته‌ها نسبتاً کمتر است. در سرعت‌های بالاتر، اصطکاک با ویسکوزیته افزایش می‌یابد. این نشان می‌دهد که در منطقه مرزی اصطکاک مستقل از ویسکوزیته است و در منطقه هیدرو دینامیک به شدت وابسته به ویسکوزیته است. از آنجایی که در سرعت‌های پایین الیاف با فلز

۶-۳-چسبندگی

(ب) کاتیونی: آمین های چرب، آمین های چرب اتوکسیله شده، آمونیوم چهار ظرفیتی و ترکیبات چهار ظرفیتی اتوکسیله.

(ج) غیر یونی: پلی گلیکل ها، پلی گلیکل اترها و استرها، استرهای اسید چرب گلیسریل، الکل های اتوکسیله شده، اسیدهای چرب، آمید های چرب، فنل های آلکیل.

(ه) آموتریک: اسیدهای آمینه و نمک های آنها.

آزمایشات انجام شده توسط اولسن [۱۳] نشان داده است که محصولات کاتیونی بطور کلی می تواند مقاومت برشی پلیمرها را بهبود بخشد. با این حال، اصطکاک دینامیکی شدید لیف به لیف که توسط کاتیون ها اعمال می شود منجر به تولید گرمای کافی برای از بین بردن فیلم روان کننده می شود، بطوریکه فنیش دیگر موثر نیست. از این رو توصیه می شود که کاتیون ها را با یک فنیش اصطکاک کمتر ترکیب کنید تا قدرت برشی فیلم اسپین فنیش افزایش یابد. دافلر [۱۸] متوجه شد که برخی از افزودنی های کوپلیمری در کاهش سایس از طریق افزایش مقاومت برشی پلیمر، بسیار موثر هستند. موثرترین و مناسب ترین روان کننده ها عبارتند از استرهای خاص فسفات و غیر یونی، که تنها نیمی از نیرو اصطکاک را از بهترین فنیش را برای فرآیند نخ رسی معمول در سیستم پنبه ای را ارائه می دهد.

با این حال علاوه بر اصطکاک کم، محافظت ضد سایس و آنتی استاتیک نیز بویژه در فرآیندهای بسیار سریع مورد نیاز است. برای حفاظت آنتی استاتیک، پوشش ها باید قطبی باشند؛ در حالیکه برای اصطکاک کم، محصولات غیرقطبی مناسب هستند. برای برآورده ساختن این الزامات متناقض، فرمول بندی فنیش به طور کلی بر اساس تراز است.

در مطالعه دیگری در ارتباط با اسپین فنیش که برای تکسچر الیاف پلی استری انجام شده است، خواص استاتیکی برخی از فرمولاسیون ها (جدول ۲) که حاوی ۳۰-۴۰٪ امولسیفایر غیر یونی است نشان می دهد ترکیبات آمونیومی کوآترنری (فرمولاسیون C و F) [۱۹] عملکرد بهتر و بالاتر دارد؛ اگر چه آنها باید در غلظت- های پایین برای کم کردن رسوبات مرحله حرارتی مورد استفاده قرار گیرند. از سوی دیگر، فسفات استر خنثی شده (فرمول H) در غلظت ۱۰ تا ۱۵ درصد بالاتر از مقداری که در فرمولاسیون C و F مورد استفاده قرار می گیرد، حفاظت استاتیک را به سطح معادل آن از ترکیبات آمونیوم کوآترنری بهبود می بخشد. در تجزیه، فسفات استر خنثی شده یک پودر سفیدریز روی صفحات گرم کننده به جا می گذارد و در فرآیند تولید الیاف دخالتی ندارد. روان کننده انتخاب شده نیز بر تولید شار استاتیکی تاثیر می گذارد. بوتیل استئارات بیشترین میزان شار استاتیکی و کمترین میزان اختلاط استر را تولید می کند.

۷- تکنیک های استفاده اسپین فنیش

خواسته اصلی هر سیستم مصرف کننده اسپین فنیش به این صورت است که توانایی پوشش یکنواخت در امتداد طول و محیط تمام لیف و یا دست الیاف را داشته باشد

تکنیک های کاربردی شرح داده شده در زیر برای رسیدن به این الزام مورد استفاده قرار گرفته اند:

سومین عملکرد اصلی یک اسپین فنیش، ایجاد انسجام بین رشته های یک دسته فیلامنت (تو) است. این تابع در الیاف پیوسته با تاب صفر و تولید الیاف استیل بسیار مهم است. چسبندگی ایجاد شده از طریق مایع می تواند از طریق نیرویی که مایع را برش می دهد (در صفحه موازی به tow) اندازه گیری شود. سپس بردار نیرو برای برش فیلم مایع در امتداد محور لیف، می تواند اصطکاک هیدرو دینامیکی باشد. بنابراین متغیرهایی که نیروی انسجامی لیف-لیف را تحت تاثیر قرار می دهند، همانند آنچه که بر اصطکاک هیدرو دینامیک اثر می گذارد، مشابه هستند. افزایش چسبندگی لیف با سیال فنیش نیز اصطکاک هیدرو دینامیکی را افزایش می دهد. بنابراین مشکلات فرآیند مربوط به چسبندگی را می توان به راحتی از لحاظ اصطکاک هیدرو دینامیکی، تفسیر کرد.

۶-۴- اجزا تشکیل دهنده اسپین فنیش

اسپین فنیش همیشه حاوی تعداد زیادی از اجزای شیمیایی است. اجزای اصلی روان کننده، آنتی استاتیک و امولسیفایر [۲-۷] هستند. علاوه بر این، اسپین فنیش ها حاوی مقادیر کمی از آنتی اکسیدان ها، محصولات ضد باکتری، ضد خوردگی، ضد عفونی کننده ها، ضد کف ها، افزایش دهنده چسبندگی لاستیکی (برای سیم تایلر) و غیره هستند. گزارش های بسیار خوبی از پیشرفت های اخیر در شیمی اسپین فنیش [۲-۴] و روان کننده های الیاف و سورفاکتانت ها توسط Kleber [۶] و lee [۷] داده شده است. مواد شیمیایی مورد استفاده در هر دسته بندی عبارتند از:

۱. روان کننده ها

(الف) روان کننده های طبیعی: روغن های معدنی و موم ها، روغن های گیاهی و موم ها، روغن نارگیل، روغن اسپرم، روغن حیوانات و چربی ها.

(ب) روان کننده های مصنوعی: استرها (بوتیل استئارات)؛ استرهای اتوکسیله، اسیدهای چرب اتوکسیله؛ الکل های چرب و اسید های چرب اتوکسیله، پلی اترها، واکسهای مصنوعی، سیلیکونها.

۲. عوامل آنتی استاتیک

(الف) آنیونی: فسفات آلکال اسید و نمک های آنها (فلزات و آلکانولامین)؛ مشتقات اتوکسیله شده از مواد فوق، اتوکسیلات فسفات اسیدهای چرب و الکل، سولفات های آلی و سولفونات ها.

(ب) کاتیونی: آمونیوم کوآترنری، پیریدینیوم، ایمیدیزولینیوم؛ ترکیبات کینولینیوم مانند کلرید، metho و ethosulphates؛ اکسید آلکیلامین.

(ج) آموتریک: آمیدها اسید چرب اتوکسیله شده؛

۳. امولسیفایرها

(الف) آنیونی: صابون های اسید چرب (فلزات، نمک های آلکانولامین)، روغن های گیاهی سولفاتی، سولفات آلکین، نمک های سوکسینات آلکیل سولفو، نمک آلکال فسفات اتوکسیله شده.

جدول ۲- خواص استاتیک برخی از فرمولاسیون های اسپین فینیش ریسندگی [۱۹]

Finish code	Lubricant	Antistatic agent	Static half-life (s)
A	Butyl stearate	Nonionic	3600
B	Butyl stearate	Neutralized phosphate ester	425
C	Butyl stearate	Quaternary ammonium compound	125
D	High mol. wt ester	Non-ionic	220
E	High mol. wt ester	Neutralized phosphate ester	150
F	High mol. wt ester	Quaternary ammonium compound	30
G	Complex ester	Non-ionic	180
H	Complex ester	Neutralized phosphate ester	50

۷-۱- روش غلطک غوطه‌ور

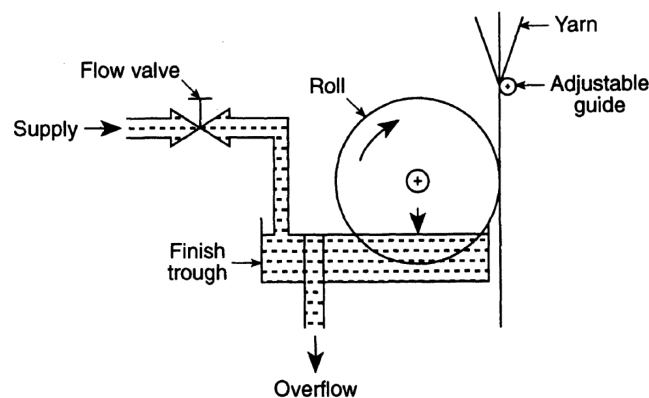
این سیستم برای فیلامنت با نمره دنیبر بالا و باقی محصولات که مقدار زیاد اسپین فینیش را روی لیف نیاز دارند بسیار مفید است به عنوان مثال برای تولید نخ فرش ماشینی و برای تولید الیاف استیبل در سیستم ذوب ریسی. اشکال این سیستم یک درجه خاص از بی نظمی ($\pm 10\%$) در کاربرد است که در اکثر موارد ممکن است زیان آور نباشد. از آنجا که این شاسی حاوی محلول اسپین فینیش سرپوش ندارد، بنابراین بیشتر نسبت به رشد باکتری آسیب پذیر است. گزارش‌های و تجربیات بیشتر این سیستم، مزایا و معایب آن و مقایسه آن با سیستم‌های اندازه‌گیری شده توسط Schubert [۲۰]، وایدیا [۵] و Nevrekar و پالان [۱۲] ارائه شده است.

۷-۲- سیستم اندازه‌گیری فینیش

از زمان ابداع ریسندگی با سرعت بالا، سیستم اندازه‌گیری مقدار فینیش بدلیل توانایی برای اعمال مقدار بسیار کم و دقیق و یکنواخت روان کننده، ایجاد شده است. شکل ۶-۷ سیستم کاربردی اندازه‌گیری فینیش را نشان می‌دهد. در این سیستم، راهنمای نخ با فرمولاسیون اسپین فینیش از طریق یک پمپ دنده‌ای عرضه شده است. اکثر راهنماهای روان کننده نخ، از اکسید آلومینیوم سخت شده ساخته شده است. یک جریان بسته گران قیمت برای اسپین فینیش حساس به باکتری، استفاده شده است. عوامل موثر بر بهره‌برداری از این سیستم عبارتند از:

(۱) تغییر در rev/min درایو پمپ، (۲) ویسکوزیته، و (۳) فشار دیفرانسیلی در سراسر پمپ. این سیستم برای فرآیندهای ریسندگی با سرعت بالا (هم پلی استر و هم نایلون)، برای نمره نخ‌های ظریف و برای فرآیندهای حساس پس از آن از جمله اصطکاک مرحله تکسچره، مناسب است. هیچ راهنمایی قبل از اعمال کننده اسپین فینیش لازم نیست و از این رو، کشیدگی کمتری نسبت به سیستم‌های که از راهنمای نخ استفاده می‌کنند، وجود دارد بعنوان مثال استفاده از روش غلطک

یک طرح شماتیکی از روش غلطک غوطه‌ور که قدیمی‌ترین و گسترده‌ترین روش اعمال اسپین فینیش است، در شکل ۱۳ نشان داده شده است. غلطک که با سرعت ثابت چرخش دارد، به صورت جزئی در یک شاسی حاوی محلول اسپین فینیش فرو رفته است، که از یک مخزن اصلی تامین می‌شود. یک سیستم تنظیم سرریز برای سطح ثابت محلول اسپین فینیش با برگشت جریان محلول اضافی به یک مخزن واسطه، نیز وجود دارد. محلول اسپین فینیش یک فیلم بر روی سطح غلطک ایجاد می‌کند. ضخامت فیلم به سرعت غلطک، ویسکوزیته و غلظت محلول اسپین فینیش بستگی دارد. دسته الیاف و یا فیلامنت غلطک را با تماس بسیار کم بصورت مماسی یا با یک زاویه بسیار کم بسته، لمس می‌کنند. جهت حرکت الیاف و چرخش غلطک باید یکسان باشد. اگر آنها در جهت مخالف حرکت کنند، از هم گسیختگی بیشتر است و اعمال فینیش مشکل تر است. اعمال روان کننده به ویسکوزیته روان کننده، خواص تر کنندگی آن و سرعت غلطک بستگی دارد که باید به صورت آزمایشی تعیین شود [۲۰].

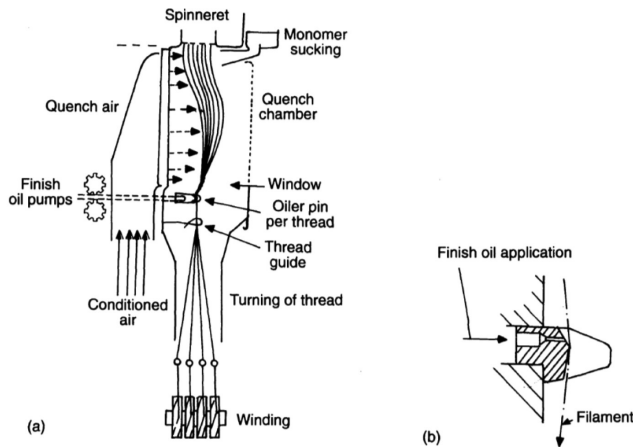

شکل ۱۳- سیستم غلطکی غوطه‌ور

سیستم جدید اعمال فینیش در کوینج به کمتر از ۳۵ گرم کاهش یابد. با استفاده از تکنیک‌های مدرن محفظه کوینج، این تنش ۳۵ گرمی می‌تواند به ۲۰ گرم تنش بر فیلامنت کاهش یابد که ظاهراً برای شکل بوبین با سرعت پیچش بالا خوب می‌باشد؛

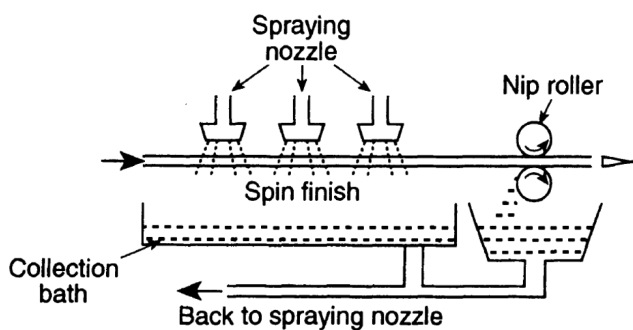
اگر سیستم اعمال روغن فینیش در پایه فریم محفظه کوینج قرار گیرد، زمان بیشتری برای اعمال فینیش به سطح لیف در دسترس است. بطور کلی با توجه به طراحی بهینه، سیستم اعمال فینیش در مجرای کوینج بهترین روش برای ریسندگی با سرعت بالا است.

شکل ۱۵- (a) سیستم روانکاری سرد کردن سریع (b) پین روغن دان [۲۱]

۷-۴- روش اسپری

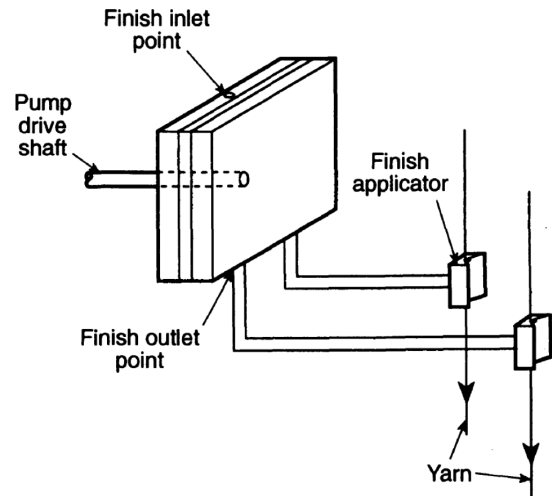
در تولید لیاف استیپل فینیش نهایی معمولاً پس از کریمر با استفاده از روش اسپری اعمال می‌شود. دسته لیاف به شکل تو از بین نازل‌های اسپری کننده روغن فینیش رد شده و مقدار مشخصی از روغن به آن اعمال می‌شود. (شکل ۱۶). مقدار فینیش اعمال شده به غلظت و ویسکوزیته فینیش توسط پمپ دوزینگ، دزیر یا کیلو تکس تو، سرعت خط و تعداد نازل‌های اسپری بستگی دارد فینیش و فرو موجی که در این ناحیه به روی لیاف اعمال می‌شود، امکان فرآیند پذیری بیشتر لیاف‌ها را در کارخانه‌های نساجی را ممکن می‌سازد. یک گزارش عالی از میزان مصرف بیش از حد فینیش با برخی مطالعات موردی توسط Savage [۲۲] ارائه شده است.

شکل ۱۶- سیستم اسپری

ادامه دارد...

غوطه ور. قوانین و دستورالعمل‌های اصلی برای کاربرد موفقیت‌آمیز این روش را دنبال می‌کند، شوبرت [۲۰]. کمبودهای این سیستم انعطاف پذیری را کاهش داده و تغییرات عمده‌ای به منظور تغییر در تعداد و نمره دنیر فیلامنت ضروری است.

۷-۳- سیستم روانکاری مجرای کوینج (خنک کننده)

بطور معمول، سیستم‌های روانکاری در پایین مجرای کوینج نصب می‌شوند، اما مزایای متعددی در قرار دادن سیستم در ارتفاع متغیر در داخل مجرای کوینج وجود دارد. شکل ۱۵ (الف) شماتیکی از نمای مسیر فیلامنت بین رشته ساز و بوبین برداشت است که تمام تاسیسات موجود برای تولید لیاف را نشان می‌دهد. سیستم اعمال اسپین فینیش در داخل و یا در زیر بخش پایین‌تر از منطقه خنک کننده جریان عبوری هوا نصب شده است. شکل ۱۵ (ب) به صورت تفصیلی نازل روغن را با عبور فیلامنت نشان می‌دهد. ترتیب نازل‌های روغن در ساختار اولیه مجرای کوینج نیاز به یک طراحی خاص برای اطمینان از سهولت شروع ریسندگی، به طوری که برای ریسندگی مداوم مانعی وجود ندارد.

اگر راهنماهای نخ بلافاصله در زیر نازل‌ها روغن قرار داده شده و سنسور راهنمای نخ در انتهای پایین لوله خروجی قرار گیرد، فضای عبور فیلامنت می‌تواند بین انتهای پایین محفظه خنک کن و ماشین نخ‌پیچی قرار گیرد که این مهم باعث صرفه‌جویی قابل توجه در ارتفاع سازه می‌شود. Fourné [۲۱] مزایای زیر را برای سیستم اعمال اسپین فینیش در داخل مجرای کوینج ارائه می‌دهد:

- خنک‌سازی بهتر فیلامنت یا لیاف در مسیر کوتاه‌شده بین رشته ساز و نخ‌پیچ؛
- غلطک‌های گادت حذف شده است که موجب کاهش هزینه و نخ‌پیچی آسان و بدون ریسک پیچش به دور غلطک‌های گادت می‌شود؛
- تغییر و/یا کاهش نوسانات لیاف یا فیلامنت و جابجایی روزانس، و به این ترتیب موجب یکنواختی بهتر نمره نخ می‌شود؛

- مولتی فیلامنت؛ پس از عبور نازل روغن که منجر به کاهش زیاد تنش می‌شود (بعنوان مثال dtex166 پلی‌استر در سرعت ۳۵۰۰ mm/min)؛ با استفاده از سیستم روغنکاری پیشین که تنش حدود ۷۰ گرم را ایجاد می‌کند که می‌تواند با